



Την 1η Νοεμβρίου συμπληρώνονται πέντε χρόνια από το θάνατο του σύντροφου **Κώστα Τζιαντζή**.

Το πολιτικό και συναισθηματικό κενό που μας άφησε η απουσία του είναι μεγάλο, σκληρό και αυτονόητο.

Τα δύο αυτά κείμενα γράφτηκαν εν θερμώ από δύο παλιούς του φίλους λίγες μέρες μετά το θάνατό του και δημοσιεύονται για πρώτη φορά στο «Πριν».

### **Η παρέα του «Ασπρό»**

Έφυγε την 1η του Νοέμβρη, στα 63 του χρόνια απ' τον κόσμο -που, αντίθετα απ' τους περισσότερους ανθρώπους ποτέ δεν τον θεώρησε «μάταιο»- ο Κώστας Τζιαντζής.

Στις 17 μέρες που έχουν πια περάσει έχουν γραφτεί πολλά για την πολιτική του δράση και δεν θα θέλαμε να τα επαναλάβουμε.

Πριν κάποια χρόνια ωστόσο, σε κάποιο τεύχος μας, επετειακό για το Πολυτεχνείο, είχαμε αναφερθεί στην «παρέα του Ασπρό», του γαλατάδικου-τυροπιτάδικου-ουζάδικου στην οδό Σίνα, απέναντι από την είσοδο της Γαλλικής Ακαδημίας. Ήταν η μαύρη περίοδος της χούντας (1968-69) και το Ασπρό ήταν το στέκι όπου η παρέα τα έτσουζε καθημερινά («τηγανητά» ή «ατηγάνιστα», φυσικά, τα μεζεδάκια) υπό τους ήχους της ρεμπέτικης μουσικής του τζουκ-μποξ (όπου δεν υπήρχε άλλο μουσικό είδος). Ήταν ο τόπος απ' όπου ξεκίνησε η πρώτη -τύφλα στο μεθύσι- διαδήλωση επί δικτατορίας με κεντρικό σύνθημα: «Είμαστε νευρωτικοί!».

Ήταν τα 7-10 «κωλόπαιδα» (για τους καλούς νοικοκυραίους, τους μάτσους και τους μπασκίνες) που, μερικά χρόνια αργότερα, το 1973, κατέβηκαν στο Πολυτεχνείο. Η παρέα είχε πια (στην πλειοψηφία της) ξεσουρώσει απ' το ούζο κι είχε (παμψηφεί) μεθύσει με το ζαλιστικότερο ποτό του Αγώνα ενάντια στην τυραννία. Η Ασφάλεια είχε κιόλας καλέσει κάποια μέλη της «δι' υπόθεσίν των». (Μερικοί, άλλωστε, είχαν και προχουντικές δοσοληψίες με την Αστυνομία Πόλεων και την Ελληνική Βασιλική Χωροφυλακή κι είχαν γνωρίσει τις φυλακές της επικράτειας.)

Η παρέα σκόρπισε. Άλλος πήγε στην αντι-ΕΦΕΕ, άλλος στον Ρήγα Φεραίο, άλλος στους μαοϊκούς, άλλος στους τροτσκιστές, άλλος στους αναρχικούς, άλλος συνέχισε ανένταχτος...

Ανάμεσα στους εργάτες, στους φοιτητές, στους πάμπολλους μαθητές, μέσα στις φωτιές και τα δακρυγόνα και τις σφαίρες, ο Κώστας...

Χαιρετηθήκαμε και δεν είπαμε πολλά. Δεν χρειαζόταν...

Συναντηθήκαμε ξανά (δυο-δυο, τρεις-τρεις) μετά την πτώση της χούντας. Και με τον Κώστα... Θυμηθήκαμε τα προχουντικά και τα χουντικά...

Διαφωνήσαμε (και χλιαρά και έντονα) για τα μεταχουντικά... Ήπιαμε... Τραγουδήσαμε (φυσικά, ρεμπέτικα)... Και βαλθήκαμε να σχεδιάζουμε τα μελλοντικά (τα δικά μας, του τόπου, του κόσμου). Δεν καταλήξαμε πουθενά. Δεν χρειαζόταν... Συνεχίσαμε να βλεπόμαστε, όχι συχνά, μα τακτικά. Κι αυτό δεν χρειαζόταν. Ξέραμε και ξέρουμε όλοι πως ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΔΩ!

Ο Κώστας Τζιαντζής δεν θεώρησε ποτέ «μάταιο» ούτε τον κόσμο, ούτε τους αγώνες του για τον κόσμο αυτόν. Και δεν θεώρησε ποτέ «μάταιους», ούτε τους άλλους, ούτε τους αγώνες τους.

Είχε πλήρη συνείδηση του εαυτού του και όλων των άλλων και του ιστορικού τους ρόλου (ΤΟΥ και ΜΑΣ). Κι αυτή τη συνείδηση, αυτή την πίστη είχε το χάρισμα να τη μεταδίδει και στους γύρω του.

**Καλό του ταξίδι...**

(Το κείμενο αυτό του **Βασίλη Καραπλή** δημοσιεύθηκε στο δελτίο πληροφόρησης **Ο Αναρχικός** στις 17 Νοέμβρη 2011.)

---

**Δεν ήταν ένας συνηθισμένος άνθρωπος...**

**Στρατηγέ, τι ζητούσες στη Λάρισα**

**εσύ ένας Υδραίος;**

**Νίκος Εγγονόπουλος**

Μπορούν τα λόγια να εκφράσουν τη σιωπή; Να κρατήσουν το συντριπτικό της βάρος; Πώς να μιλήσεις για το θάνατο; Για το θάνατο που όλους τους κάνεις ίσους. Τους πλούσιους και τους φτωχούς, τους φιλόδοξους και τους αφανείς, τους σκληρούς και τις ψυχούλες, τους όμορφους και τους άσχημους. Η απώλεια φαίνεται ίδια.

Αλλά φευ! Υπάρχει διαφορά! Διαφορά πριν από το θάνατο. Κι ο Κώστας δεν ήταν ένας συνηθισμένος άνθρωπος. Ήταν ένας άνθρωπος ευφυής, αγαθός, όμορφος, άκακος, αλληλέγγυος, με όλες αυτές τις ιδιότητες κορυφαίες και ταυτόχρονα με δαιμονικά ιδιόρρυθμη αίσθηση του αυτοσαρκασμού, του χιούμορ και της φάρσας!

Όσοι είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν από κοντά τα ξέρουν αυτά. Γι' αυτό και η λύπη έχει μια περίεργη αίσθηση, σαν πικρό χαμόγελο. Ο Κώστας διέσχισε αυτή τη ζωή δίνοντας τον εαυτό του -δεν είχε τίποτα καλύτερο- και «χάθηκε μέσα σε κάτι άσπρο» (Έκτωρ Κακναβάτος). Δεν μπορείς να μιλήσεις για τον Κώστα χωρίς αναφορά στην πολιτική του στράτευση, δομικό στοιχείο της προσωπικότητάς του και της στάσης του απέναντι στα υπαρξιακά ερωτήματα της ζωής.

Γόνος βιομηχανικής οικογένειας (Κωνσταντίνος) πήδησε στη γειτονιά του προλεταριάτου, περνώντας μέσα από την αναγνώριση της ομορφιάς του λαϊκού στοιχείου, με απόλυτη περιφρόνηση κάθε υλικής αξίας και μικροαστικού καθωσπρεπισμού.

Δεν έγινε ποιητής που προσποιούνταν ότι ήθελε να γίνει! Πριν γράψει ο Αναγνωστάκης «κανένας στίχος σήμερα δεν ανατρέπει καθεστώτα», ο Κώστας το 'χε ήδη σαν δικαιολογία! Έτσι ο λαβύρινθος της κοινωνικότητας και οι πολιτικές συγκυρίες τον οδήγησαν στην άμεση πολιτική δραστηριότητα στο χώρο της κομμουνιστικής αριστεράς.

Γι' αυτά όμως θα μιλήσουν άλλοι.

Το πολιτικό κενό εύκολα γεμίζει. Η σωματική απουσία δυστυχώς δεν αντικαθίσταται.

Μνησιπήμων πόνος.

**Π.Β.**

(Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα του Πύργου Πατρίς στις 2/11/2011.)

**Πηγή:** **ΠΡΙΝ**